

Deze rubriek gaat over ernstige arbeidsongevallen. Ongevallen die zijn onderzocht door de Inspectie SZW. RIVM heeft deze ongevallen geanalyseerd en opgeslagen in een database: Storybuilder. De informatie over ruim 27.000 ernstige ongevallen biedt inzicht in directe en achterliggende oorzaken. Ook helpt de informatie bij het inzetten van de juiste maatregelen om ongevallen te voorkomen of de gevolgen ervan te beperken. In iedere editie staat een verhaal over een ongeval centraal. Deze keer:

EEN ONGEVAL MET EEN MACHINE: EEN HAKSELAAR

WAT IS ER GEBEURD?

"We waren bezig met mais hakselen. Plotseling liep de mais vast in de maismond van de hakselaar. We probeerden dit op te lossen door de mais terug te draaien, maar dat lukte niet. Toen ben ik uitgestapt. Mijn collega zette de invoer stil. Ik haalde met mijn hand de mais eruit en stopte de mais er opnieuw in. We zetten de invoer weer aan, maar de mais liep nog steeds vast. Ik haalde de mais er weer uit. Daarna zetten we de invoer aan en ik gooide de mais er in kleine hoeveelheden in. Het waren lange stengels. Ik hield een paar stengels vast. Toen die in de invoermond kwamen, kreeg ik plotseling een ruk aan mijn arm, waardoor ik voorover viel en met mijn rechterhand in de aanvoertrommel kwam. Mijn collega belde direct 112. In het ziekenhuis bleek mijn hand zo ernstig beschadigd dat hij geamputeerd moest worden."

WAAR GING HET MIS EN HOE KON HET GEBEUREN?

De directe oorzaak van dit ongeval is dat de man een ruk aan zijn arm kreeg en daardoor zijn balans verloor. Storybuilder noemt dit ook wel falende lichaamscontrole. Dit betekent dat de man zich in de gevarezone van de machine bevond.

WAAROM GING HET MIS?

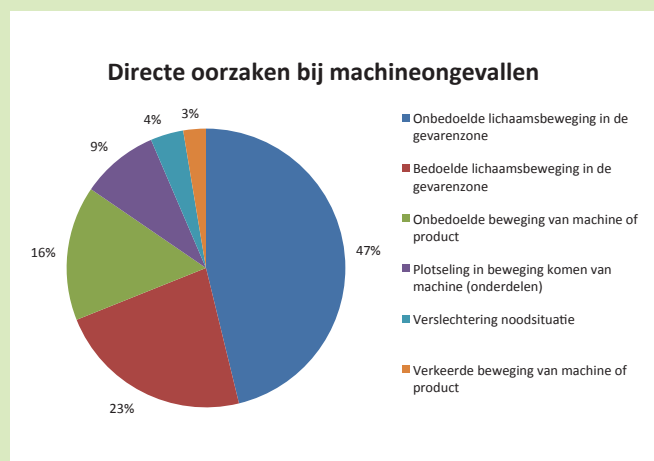
De achterliggende oorzaak heeft te maken met 'motivatie en alertheid': omdat de mais al een paar keer vastliep, was het slachtoffer zich minder bewust van het gevaar van de draaiende machine. Hij was niet voldoende alert, hoewel hij zich in de gevarezone bevond.

Een maatregel om dit te voorkomen is om medewerkers meer bewust te maken van de risico's bij het werk. Dat kan bijvoorbeeld door structureel aandacht te besteden aan voorlichting en bewustwording. Met elkaar in gesprek gaan over de risico's van het werk. Een ander middel is om medewerkers te leren altijd een 'laatste minuut risico analyse' te maken.

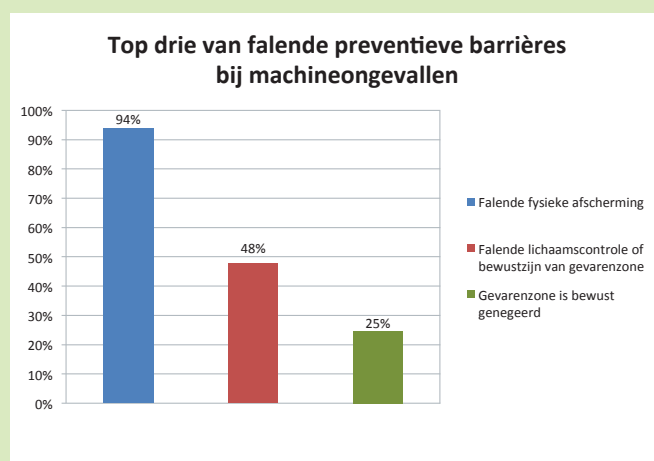
FEITEN EN CIJFERS

Tussen 1998 en 2013 betrof 22% van de bij Inspectie SZW gemelde arbeidsongevallen een machineongeval: ongevallen waarbij iemand in contact kwam met de bewegende delen van een machine. 21% van het totale aantal slachtoffers viel bij machineongevallen. Van deze ongevallen liep 1% fataal af en 74% van de slachtoffers liep blijvend letsel op. De directe oorzaken van deze ongevallen staan in figuur 1. Storybuilder kijkt verder dan directe oorzaken. De database bevat analyses waarbij is gekeken welke preventieve barrières faalden. Bij een ongeval falen één of meer barrières. In veruit de meeste gevallen ging er iets mis met de fysieke afscherming. Zie figuur 2 voor de belangrijkste drie falende preventieve barrières bij machineongevallen.

Figuur 1

Figuur 2

Heeft u naar aanleiding van dit artikel vragen aan RIVM Veilig Werken? Neem dan contact op via veiligwerken@rivm.nl.